

دانشگاه مجازک المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

عنوان نشست	تحلیل و تقییدله تحریم ام زوج به مجرد عقد
موضوع نشست	فقهی
سخنران	دکتر حسین الیوسف (استاد، همکار دانشکده مجازی المصطفی)
زبان ارائه	عربی
زمان برگزاری	۱۷ اسفند ۱۴۰۰
مکان برگزاری	تحت وب
تعداد شرکت کنندگان	۲۰ نفر آنلاین
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/piit0ldon0ck/

متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

تحلیل و نقد ادله تحریم ام زوجه به مجرد عقد

این نشست علمی در تاریخ ۷ اسفند ۱۴۰۰ به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی و گروه علمی فقه و معارف اسلامی برگزار گردید.

در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این نشست علمی پژوهشی ارائه می گردد:

استاد محترم دکتر الیوسف در ابتدا به تبیین اهمیت موضوع نشست پرداختند مقدمه ای را توضیح دادند در باب ضرورت و کاربرد بحث .

استاد محترم دکتر الیوسف به این نکته اشاره کردند که در شش فصل موضوع نشست مورد بررسی قرار میگیرد و اینکه ابتدا باید این مطلب که اساساً مبدأ خلقت واصل و اساس و اهمیت تکثر و تولید نسل را توضیح داد و به این سؤال اصلی باید پاسخ داده شود که اگر ادله شرعی درباره تحریم ام الزوجه و یا بقیه محارم نبوده، عقل یا عرف می توانند حکم تحریم را استنباط بکنند؟ و در فصل دوم در رابطه با نظرات علما صحبت می شود و در فصل سوم به برخی از آیات قران مرتبط با موضوع اشاره می شود و موضوعات دیگری که در مورد آنان صحبت میشود تبیین اصل بحث که همان حرمت ام الزوجه به محض عقد و د اشکالاتی که هست را بیان و به پاسخ آنها پرداخته می شود.

دکتر الیوسف در ابتدا به توضیح اصل مبداء خلقت و انسان پرداختند به این گونه که قبل از خلقت انسان، خداوند موجودات بسیاری را آفریده بود. این موجودات به دو دسته تقسیم می شدند: موجودات مجرد مانند فرشتگان و جنیان و موجودات مادی مانند حیوانات و دیگر موجودات دنیای ماده. آفرینش انسان، امری عظیم بود که قرآن حتی فرشتگان را از درک آن ناتوان می داند. انسان موجودی مرکب از ماده و معناست. جسم خاکی او از عالم ماده و روح او که به فرموده قرآن از روح خدا نشأت گرفته، به عالم مجردات مربوط است. با توجه به همین مطلب و جایگاهی که خود انسان نزد خداوند متعال دارد. به این نکته پی برده می شود که چه جایگاه بالایی تکثر نسل و انسان در پروردگار دارد.

دکتر الیوسف به نظرانی پیرامون اصل خلقت اشاره کردند و نظر علامه طباطبایی را پیرامون درباره اصل خلقت و تکرر نسل بشری در تفسیر المیزان، را بیان و شرح آن پرداختند. و یکی از آیاتی که مرتبط با موضوع نشست یعنی ادله حرمت ام‌الزوجه به محض عقد است آیه شریفه ۲۴ سوره نساء است حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۲۳) وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأَحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (۲۴) / سوره نساء.

که استاد محترم به تبیین استدلال و مفاهیم و واژه های اساسی آیه شریفه ۲۴ سوره نسا را شرح و تبیین کردند. و همچنین دکتر الیوسف بعد از شرح آیه شریفه با بیان و توضیح احکام کلی که از آیه استنباط میشود به این نکته اشاره کردند که انواع محارم و اقسام آن چگونه است و اینکه محارم دو نوع است: محارم نسبی و محارم سببی و

دکتر الیوسف به توضیح و بیان نظرانی که پیرامون حرمت ام‌الزوجه به محض عقد پرداختند و فرمودند که دو نظر اصلی در این رابطه است که برخی معتقدند به محض عقد؛ حرمت ام‌الزوجه بر فرد ثابت می‌شود به این گونه که از اطلاق آیه (وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ). استفاده میشود

اما نظر دیگر در این رابطه که بر خلاف نظریه گروه اول است به این که که ام‌الزوجه بشرط دخول در زوجه تحریم می‌شود نه به محض عقد، چون قید (مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ) هم قید برای (وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ). و در این هنگام؛ حکم اینگونه می‌شود که ام‌الزوجه جزء محارم نمی‌شود مگر با شرط دخول به زوجه.

استاد محترم به اشکالاتی که وارد است پرداختند به این شکل که دو تا از این اشکالات وارد نیست و تنها یک اشکال وارد است و آن این است که لزوم استعمال لفظ (من) در دو معنی. و آن طبق نظر مشهور اصولین جایز نیست. یعنی آگه فقهی به این قاعده اعتقاد ندارد می‌تواند حکم کند که ام‌الزوجه جز محارم نمی‌شود مگر اینکه در زوجه دخول حاصل شود.

و در پایان استاد محترم به سوالات مخاطبین مجازی پاسخ های لازم را ارائه نمودند

poster: Dr. al-Yasaf-7Esfand 1400.jpg

تحليل ونقد

أدلة تحريم أم الزوجة بمجرد العقد

26 Feb 2022
الساعة 19:00 بتوقيت طهران

live.mou.ir/research رابط المشاركة في الندوة

Video

Chat 18 (Person)

Attendees (14)

Hosts (2)

Participants (14)

1:18:52/1:47:07

poster: Dr. al-Yasaf-7Esfand 1400.jpg

تحليل ونقد

أدلة تحريم أم الزوجة بمجرد العقد

26 Feb 2022
الساعة 19:00 بتوقيت طهران

live.mou.ir/research رابط المشاركة في الندوة

Video

Chat 18 (Person)

Attendees (14)

Hosts (2)

Participants (14)

1:39:27/1:47:07

اللهم صل على رسولك محمد وآل محمد

